

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lintulajin pesinnän häirintää sekä pesän, munien ja poikasten siirtämistä ja hävittämistä

1 Hakija

Kiinteistö Oy Arkkitehtiosasto

2 Asia

Lupahakemus kalalokin pesän siirtämiseen tai hävittämiseen kiinteistöosakeyhtiön kiinteistöltä 31.8.2026 asti kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi Oulussa, Pohjois-Pohjanmaalla.

3 Hakemus

Hakija hakee lupaa kalalokin (*Larus canus*) pesän siirtämiseen tai hävittämiseen sekä munien ja poikasten hävittämiseen kiinteistöosakeyhtiön kiinteistöltä 31.8.2026 asti kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Hakemus koskee Kiinteistö Oy Arkkitehtiosastoa, joka sijaitsee osoitteessa Rantakatu 3, 90100 Oulu.

Kiinteistöllä sijaitsee seitsemän rakennusta, joissa työskentelee yhteensä noin 80 henkilöä. Kalalokki on aiheuttanut vuosittain ongelmia hyökkäilemällä ihmisten kimppuun ja ulostamalla ihmisten päälle puolustaessaan pesäänsä. Kesän 2024 aikana kalalokki rakensi pesänsä "Kasino" nimisen rakennuksen katolle ja kesällä 2025 puolestaan "Tutkijoiden" talon katolle. Hakija on pyrkinyt estämään kalalokin pesintää kiinteistöllä varustamalla mahdollisia pesimäpaikkoja lintupiikeillä ja syksyn 2025 aikana hakija asensi "Kasinson" katolle Avishock-karkoittimen. Hakija on myös hävittänyt pesimäkauden jälkeen kalalokin pesän, mutta kalalokkipari saapuu tästä huolimatta pesimään uudelleen kiinteistölle.

Hakija perustelee poikkeusluvan tarvetta sillä, että haluaa taata vuokralaisten turvallisen saapumisen ja lähdön työpaikaltaan, kun tehdyt ennaltaehkäisevät toimenpiteet eivät tätä takaa.

4 Määräykset, joita hakemus koskee

Kalalokki on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu.

Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen on kielletty. Lisäksi luonnonsuojelulain 70 § kieltää rauhoitettujen eläinlajien tahallisen häirinnän, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muutonaikaisilla levähdysalueilla tai muuten lajien elämänkierron kannalta tärkeillä alueilla.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan Lupa- ja valvontavirasto voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

5 Päätös ja lupaehdot

Lupa- ja valvontavirasto myöntää hakijalle luvan häiritä kalalokin pesintää ja hävittää kalalokin pesiä ja munan alla luetelluin ehdoin.

1. Lupa on voimassa 31.12.2026 asti osoitteessa Rantakatu 3, Oulussa.
2. Pesintä on pyrittävä ennaltaehkäisemään ennen pesinnän alkamista ja pesinnän aikaisessa vaiheessa aktiivisten ja passiivisten häirintä- ja karkotusmenetelmien avulla. Lupa-alueella tulee liikkua mahdollisimman usein kalalokkeja karkottaen, pesinnän estämiseen voi käyttää mm. pressusteitä, harsoa, lippusiimoja, lintupiikkejä ja -verkkoja sekä erilaisia pelotteita. Häirintä- ja karkotusmenetelmiä tulee jatkuvasti ylläpitää ja kehittää.
3. Mikäli kalalokkeja em. toimista huolimatta pyrkii pesimään lupa-alueella, saa tällä luvalla hävittää kalalokkien rakenteilla olevat pesärakennelmat ja pesät 30.6.2026 asti.
4. Tällä luvalla hävittää enintään yhden (1) kalalokin munan luvan voimassaolon aikana. Kalalokin poikasia ei saa siirtää tai tappaa.
5. Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
6. Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimessa) ja pyydettyessä lupa on esitettävä.
7. Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin.
8. Lupa- ja valvontavirasto valvoo lupaehtojen noudattamista. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
9. Luvan käytöstä tulee raportoida 31.12.2026 mennessä. Raportti toimitetaan Lupa- ja valvontaviraston kirjaamoon (kirjaamo@lvv.fi) päätöksen asianumerolla LVV-U/39359/2026 varustettuna. Raportista tulee ilmetä, milloin pesä tai pesiä ja mahdollinen kalalokin muna on hävitetty. Lisäksi on raportoitava käytetyistä pesinnän ennaltaehkäisy- ja häirintätoimenpiteistä sekä niiden vaikutuksesta kalalokkien pesintään alueella.

6 Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi.

Kalalokkipari on viimeisen parin vuoden aikana aiheuttanut toistuvasti terveyttä ja turvallisuutta vaarantavia tilanteita ihmisille hakemusalueella. Hakija on yrittänyt

ennaltaehkäistä kalalokkiparin pesintää ennakoon siinä mittakaavassa, mitä se on lainsäädännöllisesti ollut mahdollista ilman poikkeuslupaa, mutta tämä ei ole estänyt kalalokkia asettumasta pesimään kiinteistölle. Vaikka hakija on syksyllä 2025 asentanut kiinteistölle Avishock-karkottiminen, eikä tämän karkotusvaikutuksesta ole kokemuksia, sijaitsee hakemusalueella useita rakennuksia, joista saattaa karkottimien käytöstä huolimatta löytyä kalalokin pesinnälle soveltuvia paikkoja jatkossakin. Hakijalle myönnetään tästä syystä poikkeuslupa kalalokin pesien ja yhden munan hävittämiseen. Kalalokin pesintää tulee lupaehtojen mukaisesti pyrkiä estämään aktiivisesti pesinnän alkuvaiheessa, jotta kalalokkipari hakeutuu pesimään muualle. Kalalokkipari saattaa tästä huolimatta rakentaa pesäaihion ja munia nopeasti, minkä vuoksi lupa oikeuttaa myös yhden kalalokin munan hävittämiseen. Lupaa ei myönnetä kalalokin poikasten siirtämiseen tai hävittämiseen, sillä kalalokin pesintä tulee estää niin aikaisessa vaiheessa, etteivät kalalokit ehdi tuottaa kuoriutuneita poikasia. Kalalokin pesien ja mahdollisen munan hävittäminen on rajattu 30.6.2026 asti, jonka jälkeen lupaehtoja noudattamalla kalalokkiparin ei arvioida yrittävän enää pesintää alueella.

Asiaan ei ole osoitettavissa muuta tyydyttävää ratkaisua, sillä kalalokin pesintää ei ole kiinteistön laajuuden vuoksi välttämättä mahdollista täysin estää passiivisilla karkotusvälineillä. Kalalokit uhkaavat ihmisten terveyttä ja turvallisuutta koko kiinteistöllä, eikä muuksi tyydyttäväksi ratkaisuksi voida siten osoittaa vaihtoehtojen sisäkäyntien käyttämistä hyökkäysten välttämiseksi.

Hakijan tulee lupaehtojen mukaisesti ylläpitää ja jatkaa pesintää ennaltaehkäisevien karkotusmenetelmien kehittämistä kiinteistöllä. Vuoden 2026 jälkeen voidaan arvioida uuden poikkeuslupan tarvetta alueella.

Yhden kalalokkiparin pesinnän estäminen hakemusalueella ei arvioida vaarantavan kalalokin suotuisaa suojelutasoa. Lupaehtoja noudattamalla kiinteistöstä tehdään epäedullinen kalalokin pesintää varten ja jos kalalokit asettuvat tästä huolimatta pesimään kiinteistölle, ohjataan lintuja aikaisessa vaiheessa pesimään muualle, jolloin vaikutukset ko. parin pesimämenestykseen ovat vähäiset.

7 Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Hallintolaki (434/2003) 55 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

8 Päätöksen voimaantulo

Lupa- ja valvontavirasto on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaaminen edellyttää, että luvan mukaisiin toimenpiteisiin tulee voida ryhtyä ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida päätöksen luonteen vuoksi lykätä.

9 Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

10 Käsittelymaksu

1500 euroa. Maksu määräytyy valtioneuvoston Lupa- ja valvontaviraston maksuista vuodelle 2026 antaman asetuksen (1177/2025) mukaisesti. Lasku toimitetaan erikseen.

Luvansaaja voi vaatia oikaisua päätöksestä perittävään maksuun. Oikaisuvaatimusohje on liitteenä.

11 Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Robin Ramstedt ja ratkaissut ylitarkastaja Tapio Aalto.

Liitteet

Valitusosoitus

Oikaisuvaatimusohje

Tiedoksi

sähköpostitse:

ympäristöministeriö

Suomen ympäristökeskus

Oulun poliisilaitos

Oulun kaupunki

Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys

SLL Pohjois-Pohjanmaan piiri

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihe: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/39359/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/39359/2026 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Aalto Tapio 17.03.2026 13:24

Esittelijä Ramstedt Robin 17.03.2026 12:52